

INDEX

INTRODUCCIO	pàg. 02
SESSIONS CICLE INICIAL	pàg. 03
Ens dibuixem	
Descobrim les formes geomètriques	
Patates Pringles	
Ens movem amb les Mates	
Juguem amb les síl·labes	
Anem a l'hort	
Representem un conte	
SESSIONS CICLE MITJÀ	pàg. 11
El circuit de les Mates	
Juguem amb el diccionari	
Acabem un conte	
Com som, com funcionem	
Nets i polits	
Mou el globus	
Measurem el nostre entorn	
SESSIONS CICLE SUPERIOR	pàg. 19
Els sectors	
Història histèrica	
Viatgem per Catalunya	
La dieta de la tele I	
La dieta de la tele II	
Fem polígons	
Anem a tota pastilla	
Fem gràfics	
Calculem amb fraccions	
CONCLUSIÓ	pàg.29
BIBLIOGRAFIA	pàg.30
ANNEX	pàg.31

INTRODUCCIÓ

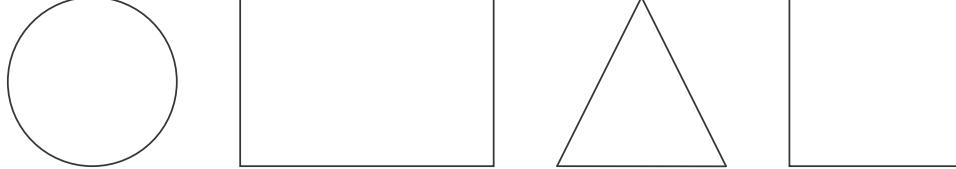
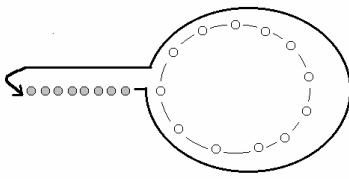
En la nostra recerca d'aconseguir un aprenentatge comprensiu i significatiu, considerem que els nous coneixements poden relacionar-se d'una manera no arbitrària, és a dir, que allò que s'està aprenent pot posar-se en relació i integrar-se en coneixements que ja posseeixen els alumnes o rebran més endavant.

Per aquesta raó, utilitzant el 3r. Nivell de Concreció dels tres Cicles de Primària, elaborats en els seminaris anteriors, pretenem fer un treball interdisciplinari on mitjançant *l'Educació Física* quedin reforçades algunes àrees curriculars. D'aquesta forma l'alumne/a posa en pràctica de forma vivencial i activa els conceptes teòrics treballats a l'aula.

Totes les sessions estaran temporalitzades tenint en compte el desenvolupament de l'àrea i de les seves unitats dins de l'aula. Per tant, ha d'haver-hi una col·laboració entre els diferents docents per enriquir les disciplines que hi participen.

Cicle Inicial

UNITAT DIDACTICA: Bloc: <i>Control i Consciència Corporal – Esquema corporal - Coneixement del Medi – Ens dibuixem</i>	CICLE: C.I.	CURS: 1r.	SESSIÓ:		
	OBJECTIUS				
- tenir consciència de les parts del cos - localitzar les parts del cos	Guix		ESPAI: Pista		
ACTIVITATS					
<p>* Escalfament: · <i>El joc de l'aranya</i></p>					
<p>* Part Principal: · <i>Joc = El delicte</i> Per parelles, un estès a terra i l'altre amb guix, pinta el contorn del company. Després, entre tots dos li dibuixaran les parts del cos (ungles, boca, ulls...).</p>					
<p>· <i>Relleus de 5</i> Quatre alumnes disposats en filera per córrer amb un guix a la mà, que s'hauran de passar de testimoni i l'altre alumne estirat a terra boca terrosa a l'altre extrem de la pista, amb les extremitats obertes. Els alumnes aniran sortint per ordre i després de córrer hauran de fer el contorn del que està estirat al terra. Per exemple, un dibuixarà un braç, l'altre una part diferent del cos... L'estirat es farà la cara.</p>					
<p>* Tornada a la calma: · <i>Joc = En Ramon diu</i> Per parelles, tocar-nos les parts anomenades pel mestre/a. Aquest/a els pot enganyar dient el nom d'una altre persona i llavors no s'hauran de tocar res.</p>					
<p>Observacions:</p>					

UNITAT DIDACTICA: Bloc: <i>Control i Consciència Corporal – Percepció espai/temp</i> - <i>Matemàtiques – Descobrim formes geomètriques</i>	CICLE: C.I.	CURS: 1r.	SESSIÓ:			
OBJECTIUS	MATERIALS					
- Reproduir formes geomètriques col·lectivament - Localitzar-les en l'espai	pilotes					
ESPAI: Pista						
ACTIVITATS						
<p>* Escalfament:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Recórrer les línies del camp i percebre les figures geomètriques <p>El mestre/a anirà dient en veu alta el nom d'un i els alumnes hauran de córrer per sobre.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Joc = Come-cocos (per totes les línies) <p>Els alumnes es desplaçaren per sobre les línies en un sol sentit. Hi haurà 5 nens comecocos amb una pilota a la mà, per diferenciar-los, que hauran d'enxampar la resta tocant-los. Esl que paren si que poden canviar el sentit i la direcció. Els tocats s'estaran drets i amb les cames obertes per que els altres passin per sota. El joc s'acaba quan tothom es agafat.</p>						
<p>* Part Principal:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Joc = Formes geomètriques <p>Per grups de 8, col·locar-se segons la forma geomètrica indicada</p> 						
<ul style="list-style-type: none"> • Joc = El rellotge <p>2 equips [un dispositat en rotllana i l'altre en filera]</p> <p>Els de la rotllana tenen un cap d rotllana que començarà a passar la pilota al company del costat, qui també la passarà. Cal anar-la passant sense que caigui a terra, si cau, cal donar-la ràpid al cap de rotllana. Quan aconsegueixen donar una volta sencera passant-se la pilota sense que caigui, comptem una volta i se la segueixen passant.</p> <p>Mentrestant, els de la filera faran un relleu amb un altra pilota. El primer surt, corre al voltant dels que estan en rotllana i torna a la filera donant-li la pilota al següent company/a. Quan tots han fet el relleu els que es passen la pilota en rotllana paren i diuen quantes voltes senceres han fet.</p> <p>Canvi de papers: el que estaven en rotllana faran el relleu en filera i a la inversa. A veure quin dels dos grups fa més voltes senceres.</p>						
<p>* Tornada a la calma:</p> <p>Per parelles, comptar-se l'alçada (pams o peus) Deduir qui és el més alt o més baix.</p> <p>Observacions:</p>						

UNITAT DIDÀCTICA: Bloc: <i>Habilitats Motrius Bàsiques -- Salts Matemàtiques – Patates Pringles</i>	CICLE: C.I.	CURS: 1r.	SESSIÓ:		
OBJECTIUS		MATERIALS			
- Saltar i saber comptar de l'1 al 9 - Repassar els números		No cal material			
ACTIVITATS					
* Escalfament: <ul style="list-style-type: none"> • Joc = Sardines a la llauna * Part Principal: <ul style="list-style-type: none"> • Joc = Dofins i cangurs Per parelles, un farà de dofí i l'altre de cangur. Els dofins dispersats es tiraran a terra i el seu company es quedarà al seu costat. A les indicacions del mestre el cangur saltarà el número de vegades indicat (1-9) a tots els dofins. Canvi de rol. <i>Variant:</i> Salten 5 vegades el seu dofí o salten a 5 dofins diferents • Joc = Granotes Anar saltant d'una línia de banda a l'altra i comptar els salts que han fet. <i>Variant:</i> imitar diferents animals * Tornada a la calma: <ul style="list-style-type: none"> • Joc = La bomba 					
Observacions:					

UNITAT DIDÀCTICA: Bloc: <i>Habilitats Motrius Bàsiques – Desplaçaments - Matemàtiques – Ens movem amb les Mates</i>	CICLE: C.I.	CURS: 1r.	SESSIÓ:			
OBJECTIUS	MATERIALS					
- Practicar la suma - Col·laborar amb els companys	Cèrcols, bancs, pilotes tennis, cartolines					
ACTIVITATS						
<p>* Escalfament:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Joc = Tula amb cèrcol (tocar i parar) 5 nens/es amb un cèrcol cadascú persegueixen a la resta que quan són tocats han de seure a terra. <i>Variants:</i> Els tocats intercanvien el cèrcol amb els que paren. <p>* Part Principal:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Joc = Els paquets • Joc = El Titanic Grups de 6 5 capitans han de salvar la tripulació (4 companys que s'estan esperant) portant-los des del vaixell (línia de banda) fins a un banc. El capità que abans els rescati guanyarà. • Joc = Joc de pistes Grups de 8. La mestra els hi ensenyàrà unes cartolines amb sumes disposades dins d'un cove. Els alumnes sortiran corrents i portaran el resultat amb pilotes. Sortiran d'un en un i aniran omplint els 8 coves amb el resultat de cada suma. <p>* Tornada a la calma: Reflexió: <i>Amb quina classe relacionaries el treball d'Educació Física?</i></p>						
<p>Observacions: Els alumnes tindran uns coneixements previs amb números (de l'1 al 9) i sumes. Aquesta sessió es podria fer servir a qualsevol moment.</p> <p>*En el cas que hi hagi algun nen/a que no pugui fer la sessió per cap problema físic, serà qui s'encarregui de comprovar el número</p>						

Comentario: Mirar obs.

UNITAT DIDÀCTICA: Bloc: <i>Habilitats Motrius Bàsiques – Desplaçaments - Llengua – Juguem amb les síl-labes</i>	CICLE: C.I.	CURS: 2n.	SESSIÓ:
OBJECTIUS		MATERIALS	
- Reconèixer el número de síl-labes mitjançant jocs - Gaudir jugant		Cons i pilotes	
ESPAI: Pista			
ACTIVITATS			
<p>* Escalfament:</p> <ul style="list-style-type: none"> • S'han d'agrupar segons la inicial del nom. • Joc = El tren El mestre/a distribueix x cons per la pista on es situaran els maquinistes. El mestre explicarà als alumnes com s'hauran d'agrupar davant d'un cons si ell diu la inicial del nom d'un nen. L'anomenat serà el maquinista i es situarà el primer de la filera davant del con. Els altres hauran de saber enganxar-se de forma proporcional on tots els trens hauran de tenir els mateixos vagons. <p>* Part Principal:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Joc = Compto síl-labes Es distribueix l'espai en 3 zones ben senyalitzades 1,2 o 3 síl-labes corresponent a paraules. El mestre va dient paraules i han d'anar corrents a la zona corresponent. • Joc = Pilota anomenada Gran grup en rotllana. Un al mig dirà un nom i llençarà una pilota a l'aire. L'anomenat sortirà a agafar-la. Quan la tingui dirà "peus quiets" i tots es quedaran quiets. L'anomenat llençarà a qui vulgui i el tocat donarà 1 volta a la pista i de nou tots al mig. <p>* Tornada a la calma:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Per parelles escriure's a l'esquena lletres i/o paraules de pal. Esborrar bé la pissarra fent un massatge a l'esquena. 			
Observacions:			

UNITAT DIDÀCTICA: Bloc: <i>Habilitats Motrius Bàsiques -- Desplaçaments Llengua – Anem a l'hort</i>	CICLE: C.I.	CURS: 2n.	SESSIÓ:
OBJECTIUS		MATERIALS	
<ul style="list-style-type: none"> - Treballar el vocabulari del centre d'interès mitjançant els relleus - Col·laborar amb els companys 		10 dibuixos, 5 fulls per anotar, llapis, goma	ESPAI: Pista
ACTIVITATS			
* Escalfament: <ul style="list-style-type: none"> • Joc = Patata, tomàquet, ceba El joc és similar a <i>Terra/Mar/Aire</i> on es treballa l'organització espacial. Estarà modificat el nom del joc segons el centre d'interès. Tots a ala línia central, al senyal de: patata = un pas endavant tomàquet = un pas endarrera ceba = línia central * Part Principal: <ul style="list-style-type: none"> • Vocabulari bàsic a partir d'un dibuix (centre d'interès) <i>Ex: verdures</i> Curses de relleus. 5 equips en filera, al senyal el 1r. de cada filera sortirà corrent i després de mirar un dibuix on hi ha 10 fotos de verdures en triarà una i tornarà a la seva filera i l'anotarà en un full. No val repetir la verdura i guanya l'equip que acabi abans d'escriure les 10 paraules. * Tornada a la calma: <ul style="list-style-type: none"> • Cantar la masovera (ja l'han treballat a la classe de música) 			
Observacions:			

UNITAT DIDÀCTICA:	CICLE: C.I.	CURS: 2n.	SESSIÓ:
Bloc: <i>Expressió i Comunicació -- Imitació i Representació</i> <i>Llengua – Representem un conte</i>			
OBJECTIUS	MATERIALS		
- Vivenciar diferents desplaçaments - Expressar amb el cos diferents contes - Des. motricitat fina	Targetes amb noms d'animals, 1 conte, plastilina		
ACTIVITATS	ESPAI: Gimnàs		
* Escalfament: · Joc = El zoo En gran grup moure's segons les accions que digui el mestre* (saltar, córrer, arrossegat-se, ballar, equilibrar-se, grimpar, quadropèdia,...)			
* Part Principal: · Grups de 5 Cada grup disposarà de targetes amb noms d'animal i 1 capità els farà interpretar l'animal escrit. <i>Exemple:</i> serp, gos, elefant, ocell, peix, cangur...	· Expressió gestual d'un conte conegit La classe es dividirà en 5 grups i cadascun tindrà un rol. <i>Exemple:</i> La Caputxeta. Els rols seran la caputxeta, el caçador, el llop, l'àvia, la mare		
* Tornada a la calma: · Fer paraules del conte amb plastilina. Cada nen/a del grup farà una paraula different.			
Observacions: * Els alumnes aniran intervenint a mesura que el mestre llegeix el conte			

Cicle Mitja

UNITAT DIDÀCTICA: Bloc: <i>Habilitats Motrius Bàsiques -- Matemàtiques – El circuit de les Mates</i>	CICLE: C.M.	CURS: 3r. i 4t.	SESSIÓ:		
OBJECTIUS		MATERIALS			
<ul style="list-style-type: none"> - Utilitzar els resultats dels jocs vivenciats per calcular - Tenir cura del material 		Cèrcols de diferents mides, pilotes grans i petites, raquetes badminton, volant i graelles			
ESPAI: Pista					
ACTIVITATS					
* Escalfament: <ul style="list-style-type: none"> • Plantejament de l'activitat (circuit d'activitats) 					
* Part Principal: <p>Grups de 6. A cada estació hauran de fer una operació matemàtica diferent.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) <i>Passar la pilota per dins del cercle.</i> 6 cèrcols penjats i cada nen amb una pilota petita a la mà. Al senyal hauran de fer punteria durant un minut; seran punts sumatius. (<i>Multiplicar x 100</i>) 2) <i>Encerclar a dins del con (a una distància de 2m.).</i> 5 cèrcols per jugador. Els punts seran sumatius. Indicar a quina taula pertanyen. Ex: 80 punts → taula del 8 3) <i>Passar-se la pilota.</i> En rotllana es passen una pilota llançant-la i han de comptar quantes passades fan en un temps determinat. Si cau tornen a començar de 0. Calculen el triple del resultat. 4) <i>Colpeig del volant.</i> Colpegen amb una raqueta de badminton sense que caigui, si cau continuem sumant. El resultat l'han de dividir entre 2. 					
* Tornada a la calma: <ul style="list-style-type: none"> • Joc = <i>El mec-mec</i> <p>En 2 rotllanes es proposa una taula de multiplicar i cadascú, segons el torn, hauran de cantar un nombre. Cada cop que un dels nombres sigui el de la taula, haurà de substituir-lo per <i>mec mec</i></p>					
Observacions:					

UNITAT DIDÀCTICA: Bloc: <i>Expressió Corporal</i> -- Llengua – Juga amb el diccionari	CICLE: C.M.	CURS: 3r. i 4t.	SESSIÓ:		
OBJECTIUS		MATERIALS			
<ul style="list-style-type: none"> - Cercar informació al diccionari amb curses - Respectar el torn d'idees. - Escenificar frases 		Fulls, llapis, bosses, diccionari, material multiús			
ACTIVITATS					
* Escalfament: <ul style="list-style-type: none"> • <i>Cursa de relleus</i> Grups de 5 en fileres. Col·locats a la línia de fons, al senyal hauran d'arribar a l'altra banda, treure una paraula de la bossa, buscar-la al diccionari, apuntar-la i tornar. * Part Principal: A partir de les lectures que treballin a la classe, extraurem una frase i en grups de 3 la interpretarem. Prèviament s'han llegit les frases escriptes al tauló i d'aquesta forma els altres podran trobar més sentit a l'escenificació. <i>Pauta a seguir:</i> els grups separats escolliran una frase sense saber-ho la resta. La resta de grups que fan de públic, hauran d'endevinar quina frase estan interpretant els seus companys. * Tornada a la calma: Resposta a la pregunta: • <i>Que ens ha agradat més de cada obra?</i> Valoració de les actituds: • <i>He respectat la idea del meu company?</i> • <i>M'he fixat en al interpretació dels meus companys?</i>					
Observacions: Cal que els mestres de llengua i Educació Física es posin d'acord amb les paraules de la lectura a treballar.					

UNITAT DIDÀCTICA: Bloc: <i>Expressió Corporal i Dramatització — Llengua – Acabem un conte</i>	CICLE: C.M.	CURS: 3r. i 4t.	SESSIÓ:
OBJECTIUS	MATERIALS		
- Escenificar i redactar el final d'un conte - Respectar la diversitat d'acció	Fotocopies del conte inacabat; llapis, goma,...		
ESPAI: Pista			
ACTIVITATS			
* Escalfament: Expliquem un conte on apareguin diferents personatges però el deixem sense acabar, és a dir, amb el final obert. * Part Principal: El conte que hem deixat a mitges abans, per grups de 3 nois/es han de decidir com el finalitzen. Després surten a escenificar-lo (només el final) * Tornada a la calma: Cada grup ha d'escriure el seu final al full del conte			
Observacions: El conte pot ser tret d'internet de l'adreça: http://www.edu365.com/vadllibres/biblioteca/index.html - Intentar preferiblement contes amb diàlegs - Després del ----- del conte hi ----- la intervenció de cada personatge.			

UNITAT DIDÀCTICA: Bloc: <i>Control i consciència corporal -- Coneixement del Medi Natural – Com som, com funcionem</i>	CICLE: C.M	CURS:	SESSIÓ:		
OBJECTIUS		MATERIALS			
<ul style="list-style-type: none"> - Prendre consciència de les seves funcions orgàniques: la respiració, el to i la relaxació. - Afermar la lateralitat en relació amb els altres. 		Pilotes ping - pong (6-7)			
ACTIVITATS					
<p>* Escalfament:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Es prenen les pulsacions • Joc = La rotllana boja Disposats en rotllana, numerar-los (1,2,3,4). Al senyal del mestre aquest diu un número i una direcció (dreta o esquerra); els nens corresponents del número han de sortir corrent al voltant de la rotllana en la direcció indicada. Tot intentant atrapar al company que tinguin davant. Qui agafa 1 punt; i s'aparta l'agafat i l'altre continua. Si a dues voltes no l'agafen tornen a la rotllana. <p>* Part Principal:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Joc = Agafa el cap 2 grups per llista, en fila van corrent i l'últim ha d'arribar fins al davant ho més ràpid possible. <ul style="list-style-type: none"> • Es tornen a prendre les pulsacions • Joc = Desfogat En gran grup es mouen (les mínimes parts del cos) fent el mínim soroll possible fins al senyal que han de moure les màximes parts del seu cos i fer el màxim soroll, fins el pròxim senyal que paren, si no paren són eliminats. • Joc = Pepets i Pepetes Tots asseguts per parelles, esquena contra esquena sobre una línia (la posició es variable), els d'una banda són Pepetes i els altres Pepets. Al senyal del mestre (un dels noms) l'anomenat ha d'agafar la seva parella abans que arribin a una distància determinada. Qui atrapa 1 punt. <p>* Tornada a la calma:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Joc = Bufa Grups de 5. Estirats a terra bocaterrosa en rotllana amb una pilota de ping-pong al mig de la rotllana han de llençar-se la pilota i evitar que els hi toquin <i>bufant</i>. 					
Observacions:					

UNITAT DIDÀCTICA: Control i consciència corporal Coneixement del Medi Natural – <i>Nets i polits</i>	CICLE: C.M.	CURS:	SESSIÓ:		
OBJECTIUS		MATERIALS			
- Prendre consciència de la necessitat d'adquirir bons hàbits higiènics, posturals		Cèrcols			
ACTIVITATS					
* Escalfament: Parlem abans de començar al sessió de la importància de l'escalfament com a part fonamental de l'activitat física. <ul style="list-style-type: none"> • 2 minuts de cursa suau amb moviments de braços. • Joc = L'esparadrap Per parelles, un es posa al costat del seu company realitzant tots els moviments que fa aquest. No pot separar-se d'ell * Part Principal: <ul style="list-style-type: none"> • Joc = Les cadires Jugar amb cèrcols seient com els indis amb les cames creuades, mans als genolls i esquena recta. <p>2. Per grups, cadascun representa els diferents vics posturals que adopten. Comentem la necessitat de seure bé, esquena recta, dutxar-se habitualment, rentar-se les dents...</p> <p>3. A continuació representació del comentari anterior, dels hàbits saludables.</p> * Tornada a la calma: Comentari entre tots i a les dutxes de la pregunta: <i>Per què ens hem de dutxar després de fer Educació Física?</i>					
Observacions:					

UNITAT DIDÀCTICA: Control i consciència corporal Coneixement del Medi Natural – <i>Mou el globus</i>	CICLE: C.M.	CURS:	SESSIÓ:
OBJECTIUS		MATERIALS	
- Prendre consciència de la respiració i la relaxació		1 globus per nen	
ESPAI:			
ACTIVITATS			
* Escalfament: Cadascú inflarà 1 globus. <ul style="list-style-type: none"> • Entre tots, intentar mantenir tots els globus a l'aire. • Ara ho intentaran mantenint els globus a l'aire bufant. 			
* Part Principal: <ul style="list-style-type: none"> • Per parelles, es passen el globus fent servir les mans. • Igual però intenten fer servir la bufera, no val tocar-lo amb les mans. • Ens passem el globus pel terra sense tocar-lo, movent les mans per fer aire. • Tots dos estirats a terra. Intentar-se passar el globus des d'aquesta posició. • Curses de globus. Tots darrera una línia. Al senyal intentar arribar a l'altre extrem bufant el globus per mantenir-lo a l'aire. • Igual però amb el globus a terra, anirem bufant darrera perquè avanci. 			
* Tornada a la calma: Caminem com robots mecànics, mot rígids. Després com ninots de drap, molt relaxats. Ens tombem a terra i aixequem un braç i el deixem caure. Igual amb la cama. Anem relaxant tot el cos poc a poc.			
Observacions:			

UNITAT DIDÀCTICA: Control i consciència corporal Matemàtiques – <i>Mesurem el nostre entorn</i>	CICLE: C.M.	CURS: 4t.	SESSIÓ:		
OBJECTIUS	MATERIALS				
<ul style="list-style-type: none"> - Mesurar amb segments (longitud) corporals - Mesurar polígons mitjançant el desplaçament 		Guix, material divers d'E.F. cinta mètrica			
ESPAI:					
ACTIVITATS					
* Escalfament: <ul style="list-style-type: none"> • Corren lliurement per l'espai i al senyal fer-ho: pel perímetre de la pista de bàsquet; al nou senyal diagonals; corbes; cercle central i ziga-zaga. 					
* Part Principal: <ul style="list-style-type: none"> • Grups de 3. Cada alumne es mesurará el que fa el seu pam de la mà i després hauran de mesurar 10 objectes en pams i passar-ho a cm <p><i>Ex: plinton, matalàs, banc, indiaca, pica, tanca, el company</i></p> <p>Comparar resultats</p> <ul style="list-style-type: none"> • Idem però amb passos de gegant (des del taló a l'altre taló) <p><i>Ex: camp de volei, bàsquet,..., parterre, espalieres, bancs suecs, gimnàs, quitapors</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Calcular el perímetre corrents donant un cop d'ull a 2 o 4 camps diferents i fer una hipòtesi de quin és el més gran. <p>Aplicar la fórmula matemàtica a posteriori.</p> <p><i>Ex: pista de tennis 24 x 11 m</i></p> <p><i>Perímetre → 24m+11m+24m+11m=70m</i></p>					
* Tornada a la calma: <ul style="list-style-type: none"> • Grups de 6. Representar el nombres amb centena mitjançant formes posturals 					
Observacions:					

Cicle Superior

UNITAT DIDÀCTICA: Expressió corporal i Dramatització Coneixement del Medi Social – <i>Els sectors</i>	CICLE: C.S.	CURS: 5è i 6 è	SESSIÓ:												
OBJECTIUS		MATERIALS													
<ul style="list-style-type: none"> - Representar, identificar corporalment els diferents sectors econòmics (Primari, Secundari i Terciari) - Reconèixer quina activitat pertany a cada sector 		Robes, material divers													
ESPAI: Gimnàs															
ACTIVITATS															
* Escalfament: Es desplacen lliurement pel gimnàs, el/la mestre/a proposa un personatge conegut i al senyal han de moure's caricaturitzant el personatge (Chin-Chan, Xenoa, Bisbal, Spiderman, Harry Potter, elefant,...).															
* Part Principal: Grups de 3. Cada grup haurà de representar amb el material i la roba corresponent una activitat econòmica de cada servei. <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center;"><u>Sector Primari</u></th> <th style="text-align: center;"><u>Sector Secundari</u></th> <th style="text-align: center;"><u>Sector Terciari</u></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Agricultura</td> <td>Metal·úrgic</td> <td>Port</td> </tr> <tr> <td>Ramaderia</td> <td>Alimentació</td> <td>Aeroport</td> </tr> <tr> <td>Pesca</td> <td>Construcció</td> <td>Tren</td> </tr> </tbody> </table> La resta observa intentant endevinar l'activitat				<u>Sector Primari</u>	<u>Sector Secundari</u>	<u>Sector Terciari</u>	Agricultura	Metal·úrgic	Port	Ramaderia	Alimentació	Aeroport	Pesca	Construcció	Tren
<u>Sector Primari</u>	<u>Sector Secundari</u>	<u>Sector Terciari</u>													
Agricultura	Metal·úrgic	Port													
Ramaderia	Alimentació	Aeroport													
Pesca	Construcció	Tren													
* Tornada a la calma: Comentari de la sessió: originalitat, relació del grup, ...															
Observacions:															

UNITAT DIDÀCTICA: Utilització de les capacitats condicionals Coneixement del Medi Social – <i>Història histèrica</i>	CICLE: C.S.	CURS: 5è i 6 è	SESSIÓ:		
OBJECTIUS		MATERIALS			
<ul style="list-style-type: none"> - Saber orientar-se en l'espai - Respondre correctament un qüestionari sobre història de Catalunya 		Graella per grup, bolígrafs, cons, preguntes			
ESPAI: Gimnàs					
ACTIVITATS					
* Escalfament: <ul style="list-style-type: none"> • Joc = El guardaespaldes Grup de 3, disposats en filera. El primer és el <i>president</i>, el segon <i>el guardaespaldes</i> i el tercer <i>l'assassí</i>. Corren suauament col·locats un darrera l'altre per tot l'espai. Al senyal, <i>l'assassí</i> haurà de tocar al <i>president</i> i <i>el guardaespaldes</i> intenta interposar-s'hi per que no el toqui. No hi ha d'haver contacte amb les mans, el bloqueig és sense tocar-se amb les mans. 					
* Part Principal: Grups de 5. Disposats darrera una línia. Hem col·locat 10 cons numerats per l'espai, amb les preguntes enganxades. Cada grup té a la mà una graella en blanc on hauran d'anotar la resposta correcta. El primer de cada grup surt corrents fins al con que li han assignat; cada grup comença per un número de con diferent. En arribar al con, cada pregunta té 3 possibles respostes, de manera que cal llegir la pregunta i triar entre les 3 possibles respostes. Torna al grup i anota a la graella la resposta que ha triat. Surten els següents de cada grup cap al con que li toqui. Normes: Mentre un con està ocupat per un jugador no podem anar-hi, hem d'esperar que estigui buit. Cada alumne haurà de contestar 2 preguntes.					
* Tornada a la calma: Correcció globalment de la graella					
Observacions: Mirar full annex amb la graella història - histèrica					

UNITAT DIDÀCTICA: Utilització de les capacitats condicionals Coneixement del Medi Social – <i>Viatgem per Catalunya</i>	CICLE: C.S.	CURS: 5è i 6 è	SESSIÓ:		
OBJECTIUS		MATERIALS			
<ul style="list-style-type: none"> - Treballar les qualitats físiques bàsiques (resistència i velocitat) - Identificar en un mapa les comarques de Catalunya 		Mapa polític de Catalunya; fitxes de les comarques			
ACTIVITATS					
* Escalfament: <ul style="list-style-type: none"> • Joc = <i>L'àguila i els coloms</i> 1 para, que és l'àliga col·locat al cercle central, la resta a la línia de fons que són els coloms. Al senyal, han de travessar la pista mentre l'àguila, surt a caçar coloms. Els tocats van al cercle central (niu), no poden sortir, però si atrapar, fins que formen una cadena de 3 i s'han convertit en àguila. 					
* Part Principal: Grups de 5 tenen com objectiu en sortides de relleu confeccionar el mapa comarcal de Catalunya. El mapa i les fitxes ho han confeccionat a l'aula d'Informàtica a l'adreça d'Internet: http://www.xtec.es/~aguiu1/imatges/004/p1.htm Cada grup té una bossa amb totes les comarques, al senyal sortirà el primer de cada grup que col·locarà 2 comarques triades a l'atzar, en un mapa mut que estarà al final de la pista. Guanya el grup que en el temps establert ha posat el màxim nombre de comarques. Les que estiguin mal posades restaran.					
* Tornada a la calma: Valoració i correcció.					
Observacions: Coordinar la confecció del mapa amb el mestre d'Informàtica.					

UNITAT DIDÀCTICA: Bloc: <i>Expressió Corporal i Dramatització — El cos s'expressa</i> Coneixement del Medi Natural (La roda dels aliments) – <i>La dieta de la tele I</i>	CICLE: C.S.	CURS: 5è i 6è	SESSIÓ: 1 ^a			
OBJECTIUS	MATERIALS					
- Prendre consciència de la importància d'una alimentació saludable - Respectar les diferents idees dels comanys/es	Fotocòpies pels dibuixos i per la roda dels aliments					
ESPAI:						
ACTIVITATS						
* Escalfament: <ul style="list-style-type: none"> • Repartir les graelles i explicar com ho han de fer: cada dia s'han d'anotar el que mengen a cada àpat S'haurà de tornar tota plena a la setmana vinent 						
* Part Principal: <ul style="list-style-type: none"> • Treballar per grups: Imitació de cada grup - <i>llet i derivats</i> - <i>greixos</i> - <i>sucre, cereals i llegums</i> - <i>fruita fresca</i> - <i>verdures i hortalisses</i> - <i>carn, ous i peix</i> 						
* Tornada a la calma: Comentari de la sessió mitjançant tres qüestions: <ul style="list-style-type: none"> - Quin tipus d'aliment surt més sovint a la tele? - Quin tipus surt menys? - De quin grups menges més? 						
Observacions:						

UNITAT DIDÀCTICA: Bloc: <i>Capacitats Condicionals</i> Coneixement del Medi Natural (La roda dels aliments) – <i>La dieta de la tele II</i>	CICLE: C.S.	CURS: 5è i 6è	SESSIÓ: 2 ^a		
OBJECTIUS		MATERIALS			
- Prendre consciència de la importància d'una alimentació equilibrada		Fotocòpies pels dibuixos i per la roda dels aliments			
ACTIVITATS					
* Escalfament: • Comentari dels resultats de les gralles. S'hauria de fer un buidat					
* Part Principal: • Cada grup tindrà 14 o 15 dibuixos que hauran de classificar segons els aliments siguin d'origen animal, vegetal o mineral (<i>Roda dels aliments</i>) Es pot fer com una cursa de relleus					
* Tornada a la calma: • Per grups fer un menú equilibrat a partir de les fotocòpies de la roda dels aliments					
Observacions:					

UNITAT DIDÀCTICA: Bloc: Desplaçaments Matemàtiques - Geometria – <i>Fem polígons</i>	CICLE Superior	CURS 5è i 6è	SESSIÓ
OBJECTIUS	MATERIALS		
- Reconèixer i vivenciar figures geomètriques..... - Assolir una visió dinàmica de les formes... - Treballar col·lectivament per assolir una fita comuna	Cèrcols ESPAI: Pati		
ACTIVITATS			
Animació:			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Joc. “Stop” ; però quan t’atures perquè no t’atrapi el/la que para, cal posar-se en posició de cavall fort. Per salvar-te, els companys/es t’han de saltar per sobre i amb les cames obertes. 2. Estiraments generals. 			
Part Principal:			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Joc “Polígons”. Tots/es marxen per la pista en direccions i sentits variats. A l’ordre d’un polígon s’estiren a terra i formen aquest amb 3, 4, 5,... alumnes. Qui no forma part d’un polígon queda eliminat. <p>Variant: Igual però dient el nom del polígon. <i>Exemple: Pentàgon</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Per a grups de 6 [*] el mestre/a es col·loca davant. Els grups dispersos per la pista i els mostra una tarja amb la figura d’un polígon que han de formar entre tots els membres de cada grup. El grup que s’organitza en primer lloc guanya un punt. 3. Joc “Tres en ratlla”. Juguen 8 per grup. (3+3 les fitxes) + 2 jugadors (mouen). Disposem 9 cèrcols. Els 2 jugadors col·loquen en la posició de 3 en ratlla, per torn, les seves fitxes. Quan s’acaba una partida, canvi de rol. 			
Tornada a la calma:			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Comentari de la sessió. <ul style="list-style-type: none"> a) Anomenar els diferents tipus de polígons que han sortit. b) Davant la proposta de la mestra sobre el nombre de costats, diu el nom del polígon o viceversa c) Quin grup ha triat més a fer les figures i per què? 2. Neteja personal. 			
Observacions:			

UNITAT DIDÀCTICA: Bloc: <i>Habilitat Motrius Bàsiques - Desplaçaments Matemàtiques – Anem a tota pastilla</i>	CICLE Superior	CURS 5è i 6è	SESSIÓ			
OBJECTIUS	MATERIALS					
- Reconèixer la inexactitud de la mesura i els seus factors. - Aplicar les nocions i els mètodes de mesura... - Identificar i aplicar els conceptes de longitud, temps, velocitat,...	Cronòmetre, llapis i paper					
ACTIVITATS	ESPAI: Pati					
Animació:						
<p>1. Joc. “Lleons i llops”. Fem parelles. Repartits per l’espai esquena contra esquena asseguts. Un/a de la parella és el lleó i l’altre el llop. El/la mestre/a crida “lleons” o bé “llops” i caldrà aixecar-se tots/es del terra i els/les que estan nomenats/des persegueixen la seva parella. Quan l’agafen cal que s’assegui al terra. Es persegueixen fins que el mestre toqui el xiulet. Cada vegada que un/a enxampa a l’altre/a obté 1 punt.</p> <p>2. Estiraments generals.</p>						
Part Principal:						
<p>1. Còrrer un Quilòmetre i calcular la velocitat donat el temps que han trigat en fer-ho: el primer en arribar, lúltim i la mitjana entre el primer i l’últim.</p> <p>2. Caminar 10 minuts a uns 5 Quilòmetres per hora i calcular l’espai recorregut. Prèviament hem calculat el que mesura la pista.</p> <p>Quantes voltes ha donat a la pista?</p> <p>Si ha fet 4 voltes multiplicar pels metres que té la pista i sabràs els metres que ha fet (distància) en 10 minuts.</p> <p>3. Executar un circuit del tipus: (equilibri, salt, quadrupedia, reptació i tombarella) i calcular la velocitat donat l’espai i el temps.</p> <p>Velocitat = espai / temps</p> <p>4. En dos grups d’observació. El/la mestre/a indica amb els ulls tancats d’un dels grups, qui s’amaga. El grup que primer troba qui falta guanya un punt.</p>						
Tornada a la calma:						
<p>1. Comentari de la sessió.</p> <p>2. Neteja personal.</p>						
<p>Observacions: Per poder ser viable l’activitat 2 i 3 és necessari que els nens portin cada dos 1 cronòmetre per mesurar-se el temps.</p> <p>Si no és possible, treballarem per aproximacions i per mitjanes.</p>						

UNITAT DIDÀCTICA: Bloc HMB - Desplaçaments Matemàtiques – <i>Fem gràfics</i>	CICLE Superior	CURS	SESSIÓ
OBJECTIUS	MATERIALS		
Realitzar observacions sistemàtiques, relacionar-les,... Interpretar els gràfics, els diagrames,... Reconèixer i representar el conjunt de dades estadístiques,... Trobar relacions entre les dades obtingudes.	ESPAI Pati TEMPS Una sessió AGRUPAMENTS Variats METODOLOGIA Activa		
ACTIVITATS			
Animació:			
1. Joc. “A veure qui passa”. Una parella es col·loca un en front de l’altre amb una corda estirada a la mà i una distància d’uns 2 metres. La resta passa per sota intentant no tocar ni la corda ni el terra. 2. Estiraments generals.			
Part Principal:			
1. Per parelles es mesuren, amb la cinta mètrica, l’alçada, el peu, el pas,... Un cop tots mesurats s’apunten al gràfic corresponent: alçada, peu i amplada del pas. Cadascú fa el seu gràfic de barres a la llibreta de Matemàtiques. 2. Individual. Còrrer durant 10 minuts, apuntar la distància i dibuixar posteriorment un gràfic de punts a la llibreta de Matemàtiques. 3. Individual. Equilibris sobre bancs suecs a pota coixa, esquerra, dreta,... i tombarella a sobre d’una màrfega col·locada sobre els bancs. Quantes vegades han tocat terra?. El/la mestre/a els hi representa un gràfic de percentatges amb els resultats obtinguts.			
Tornada a la calma:			
1. Comentari de la sessió. 2. Neteja personal.			
Temporalització:			
<ul style="list-style-type: none"> ○ Animació: ○ Part Principal: ○ Tornada a la calma: 			
Observacions:			

UNITAT DIDÀCTICA: Bloc HMB – Desplaçaments Matemàtiques – <i>Fem fraccions.</i>	CICLE Superior	CURS	SESSIÓ
OBJECTIUS	MATERIALS		
Graduar la recta i representar-hi els nombres fraccionaris... Reconèixer i expressar les relacions entre constants i variables... Representar i ordenar les fraccions...	ESPAI Pati TEMPS Una sessió AGRUPAMENTS Variats METODOLOGIA Activa		
ACTIVITATS			
Animació:			
<ol style="list-style-type: none"> Joc. “Cowboys i poltres salvatges”; dos cowboys paren portant un cércol a les mans amb el que han d'intentar atrapar els poltres salvatges que corren per la pista. Quan enxampen a algú/na, canvi de rol. Escalfament de cames i braços. 			
Part Principal:			
<ol style="list-style-type: none"> Joc “Èxode”. Es dibuixa al terra una o varies rodona/es amb separacions del tipus “formatgets”; es a dir, amb tants radis com alumnes i unes set circumferències concèntriques. (També ho podem fer per grups de 6 x 4 o bé 4 x 6, etc...) Qui comença el joc, i amb una pedra agafada a la mà i aquesta sobre l'esquena, pregunta al seu company/a: A quina mà tinc la pedra?. Si l'encerta avança una porció paral·lela, si no, qui avança es el/la company/a que ha fet la pregunta i així donant tota la volta al cercle. A la vegada que es van passant la pedra d'un/a a l'altre/a. Guanya qui arriba al centre de les circumferències en primer lloc. Córrer individualment la distància de 100 metres en 2 minuts, 1 minut, 30 segons,... Dibuixar quina fracció han recorregut cada cursa. Joc “Mocador”. Amb fraccions. 			
Tornada a la calma:			
<ol style="list-style-type: none"> Comentari de la sessió. Neteja personal. 			
Temporalització:			
<ul style="list-style-type: none"> ○ Animació: ○ Part Principal: ○ Tornada a la calma: 			
Observacions:			

CONCLUSIÓ

Treballar de manera interdisciplinar continguts conceptuais i procedimentals no resulta una tasca senzilla ni acostuma a ésser una pràctica molt habitual en les nostres escoles. Es necessiten bastants sessions prèvies de coordinació i consens entre els diferents mestres que moltes vegades són difícils de trobar.

És més freqüent trobar escoles que treballen interdisciplinàriament aspectes d'hàbits i de continguts actitudinals.

La confecció d'aquest treball ens ha fet adonar-nos de la dificultat que suposa intentar integrar objectius de les altres àrees a la nostra, l'Educació Física. Però restem convençuts de que l'aspecte motivador de que per si té l'Educació Física facilitarà bastant posar aquests en pràctica.

També em de destacar el fet de que el nostre grup s'hagi consolidat en aquests cursos, ha permès la coordinació entre nosaltres i això ha afavorit bastant la feina.

El treball que hem elaborat al llarg del curs és només una mínima part de la feina feta, queda molt de temps que s'ha dedicat al diàleg, intercanvi de vivències i experiències, que hem tingut entre nosaltres i que no hem plasmat en un full però que ha estat molt enriquidor.

Les propostes inicials de treball cara al curs vinent són:

- Elaboració de proves d'avaluació per al Cicle Superior.
- Estudi i consens dels ítems a aplicar a l'informe trimestral dels alumnes.
- La confecció de gralles d'observació per al Cicle Superior.

Cal dir però, que aquesta previsió s'haurà d'acabar de concretar quan sapiguem la continuïtat del grup i de les persones que l'integren.

BIBLIOGRAFIA

V.V.A.A. Disseny Curricular base de Primària. Generalitat de Catalunya. Departament d' Ensenyament.

Llibres de text de tota la Primària de les següents editorials:

- Editorial Vicenç Vives
- Editorial Teide
- Grup Promotor Santillana
- Editorial Barcanova

DOSSIERS confeccionats pel Grup de Treball dels anys anteriors.

ALLUÉ, Josep María. El gran llibre dels jocs. Ed. Parramón

MÉNDEZ GIMÉNEZ, Antonio y Carlos. Los juegos en el currículum de la Educación Física. Ed. Paidotribo.

SERRABONA, Manel i altres. (2000) 1001 ejercicios y juegos de calentamiento. Ed. Paidotribo.

PREGUNTES DE LA SESSIÓ: *Història histèrica*

1. Ordena cronològicament aquestes etapes històriques:

Edat Mitjana   Prehistòria   Edat Contemporània

2. A la Prehistòria van inventar-se diferents coses:

Telèfon   Foc   Roda   Agulla de cosir   Ceràmica

3. Quina és la construcció més important de la civilització egípcia?
-

4. A quina civilització van aparèixer els Jocs Olímpics?

Roma   Egipte   Grècia

5. On celebraven els romans les seves activitats esportives?
-

6. Quins eren els 3 grups socials de l'Edat Mitjana:
-

7. A quina època històrica es van descobrir les noves rutes marítimes?
-

8. Amb quin fet històric comença l'edat Contemporània?
-

9. La Revolució _____ va provocar canvis fonamentals en la manera de treballar i viure de la societat.

10. Quantes comunitats autònombes té l'estat Espanyol?

15   17   50

